

JEAN-MARIE GUYAN (1854. – 1888.)

SADRŽAJ

1. ŽIVOT I DJELA

1. ŽIVOT I DJELA

Bio je nazivan francuskim Nietzscheom. U kritici spoznaje nastojao je razbiti sve atavizme metafizičkog mišljenja, da bi na vidjelo došlo samo ono u zbilji dano. Pozitivizam se kod njega osobito ističe u etici.

Ćudorednost moramo shvatiti bez pojmova dužnosti i božanske sankcije, a istaknuti samo pozitivne činjenice čovjekovog socijalnog života, jer čovjek stoji u društvu »čisto faktično«. Egoizam je nemoralnost jer se protivi naravi, čovjekov se život to više širi što se više on osjeća jedno s čitavim svemirom. To je svrha razvoja. Time se onda dokida religija, ali i metafizika i metafizička etika. Život je ono najnutarnjije sve prirode i svijeta te on dolazi na mjesto Boga. Tim uzdizanjem života Guyau je postao preteča vitalizma i Bergsonove filozofije. No već se kod toga vidi da je prekoračio granice čisto neposredno danog pa tako i granice pozitivizma.

I estetika nalazi u životu svoje principe. Lijepo je ono što povećava vitalnost, a estetski je osjećaj ujedno i socijalni osjećaj, jer umjetnost nastoji povećati individualni život da bi učinila da on koincidira s univerzalnim životom.